

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena Novin na celo leto je: doma na skupni naslov 25 D., na posameznega 30 D., v Ameriko 100 D. Cena Marjina lista na celo leto je: doma 10 D., v Ameriko 50 D. Novine prihajajo vsaki teden, M. List vsaki mesec. Naročniki M. Lista i Amerikanci dobijo kalendar brezplačno, naročniki Novin pa za polovično ceno. Rokopisi se ne dajo nazaj. Rokopise i naročnino posiljajte na uredništvo ali upravninštvo Novin v Crensovce, Prekmurje.

Na koj nas vči vkanjenje pri soli?

Tri milijone i petstojezero dinarov so vkanili našo državo pri soli njeni uradniki pa teh zavezniki. Glavni krivec je bio Živanovič, pooblaščenec monopoljske uprave v Beogradu, ki je v imeni države so lirao v Jajce fabriki, vagon po 7000 Din. Fabrika je potrebujala samo 10 vagonov mesečno, dobila pa 40 vagonov. Višešnjih 30 vagonov pa nej prišlo v Jajce v fabriko, nego potom agenta Iveziča, ki je že osem mesecov sedo, ar je poskusno človeka vmariti i bio tudi špijon, pravim, potom toga človeka je 30 vagonov soli šlo pod roko v druga mesta i to vagon za 34 jezero dinarov. Tak so tej gospodje z pomočjov neštornih nevernih železničarov mesečno 27 jezero dinarov vtekni v žep na škodo države. — Zaprtih je več oseb; — vse še pa itak ne ovadijo vči, ar si tovajska banda še kaj penez zasigurati za tisti čas, gda se reši voze. — Iz teh sühih, a žalostnih podatkov vnogoj nerazmetoj reči pridemo do klijča. Zdaj razmimo, zakaj se je v raznih trgovinah lehko dobila sol iz kreke, siromak človek pa če si jo naročo, ne' mogo priti do nje, mogo je morsko vzet. Zdaj nam je svetlo, zakaj je v nekih trgovinah falejša sol, kak v drugih. Pa od dragoče tudi mamo lepo sliko. Fabrika dobi za 7000 Din vagon, — siromak pa more 34 jezero Din plačati za njo. Istina, fabrika se lehko vči, ka ona te falej da tisto blago odjemalcem, štero proizvaja. A da bi pa ravnoto lehko pravo tudi kmet, dajte mi falej sol, špice, cuker i drugo, ka nūcam, pa ne maram, če de falejša živina, falejše zrnje, med, les itd. Na tom žalostnom dogodi vidimo jasno, ka je naše vlade gospodarska politika, kak je naša stranka vsikdar povdarjala, na krivoj poti. Spravlja se vse v Beograd i uprava se izroči samo strankarskim ljudem, ki potem, ar se včpajo v moč i milost svoje stranke, šteri je na vlasti, delajo na kuge krivic sebi na hasek, državi na kvar. Če bi smela Slovenija v te račune pogledat, ki so v Belgradu i bi je smela, kak naša stranka zahteva, domo spraviti po autonomiji, takša vkanjenja ne bi se mogla zgoditi. Ne se z radikali pogoditi za vsakšo ceno, kak je včino Radič, nego izvoditi svoj autonomistični program, ka mo na svojoj zemlji si sami rezali krūh, to je potrebno, to i jedino to bo pomagalo, ka se takša vkanjenja več ne pripetijo, ka par strankarskih falotov nede milijonov spokradnolo iz žepa siromaškoga ljudestva. Zato pa stavitvi ostanimo pri svojem programi i ne stopimo na djalino radikalov, demokratov ali radičovcov, v autonomiji jedino je pomoč v naših državnih nevolah.

Podpirajte Novine!

„Vredništvo i upravnštvo Novin je v Crensovcih, Prekmurje.“

Vrednik: Kleki Jožet, vp. plebanos v Crensovcih.

Oglas, (inserati) se tudi sprejmajo. Cena ednoga kvadratnega centimetra za ednak en dinar, za večkrat popust. Cena malih oglasov je do dvajset reči 5 Din, više od vsake reči pol dinara. Med tekstrom je cena oglasov cm² dva dinara v „Poslanom“ tri dinare. Ki naroči 1/4, 1/2 ali celo stran, dobi 25% popusta za edno objavo, za večkratno več. Takso za vse oglase plača upravnštvo „NOVIN“.

Občine pazite!

Pali se je razposlala okrožnica, s šterom se skoro naravnost zahteva, da bi se občine i okraji izjavili, da se vpela kuluk.

Opominamo prav resno, da bi se občine izrekle za kuluk, kajti s tem bi se Slovenija obremenila z novimi dačami, ki bi presegali višine dozdašnjih. Večina ljudi bi se najmre mogla odkupiti ed kuluka ino te odkup znaša več, kak vsi davki. Te penez, odkupnina za kuluk, bi se ne zbirao v občinskoj blagajni, nego v državnoj, ino bi se z njim moglo razpolagati samo z privoljenjem ministrstva v Beogradu.

Zato Vam tanačivamo z pogledom na okrožnico, kje se zahteva, da sklepate o kuluki, sledete:

Pozovite pravilno sejo i vpeljanje nameščanega kuluka odklonite ednoglasno. V sklepi navedite kak utemeljitev sledče razloge:

a). Občina upravlja samo z občinskimi cestami. Občinske ceste pa ne spadajo med „kategorizirane“ ceste, ar služijo samo krajevnim potrebam. V celotni Sloveniji je cestno omrežje že tak izpelano, da so vse ceste, ki vežejo med seboj vekše važnejše kraje, presele v oskrbe okrajnih zastopov. Ar tak občinske ceste služijo samo zvezi med posameznimi posestniki ino menjimi krestrani prometa ležečimi seli, se jih ne more smatrati za „kategorizirane“ to je na te ceste je zakon od kuluka sploh ne uporabljiv.

b). Občina popravlja svoje ceste deloma z dokladami, deloma pa z rabotov v smislu § 24. 69 in 70 občinskoga reda. V proračuni za leto 1925. je stavljeni sveta Din. Koliko ta sveta za popravo cest ne bode zadostovala, bedo ceste popravili občani sami.

c). Iz toga razloga protestiramo proti uvedbi kuluka.

NB. Poleg teh razlogov še lehko naštete svoje krajevne tehtne razlage.

Popolna gimnazija — lastno gimnaziski poslopje.

Kem hole se bliža naša sobočka gimnazija svojoj popolnosti; t. j. hipi, gda bo štela vseh osem razredov, tembole silno postaja pitanje novoga, lastnoga gimnaziski ga poslopja. Kak je splošno znano, je gimnazija dnes nastanjena v poslopji bivše meščanske šole. To poslopje je bilo zidano v namene meščanske šole i z tem namenom odgovarjajo tudi prostori i njihova oprema, ka se pa ne sklada vsligdar z višimi cilji, štere goji gimnaziski študij. V zdašnjih prostorjih je bilo že letos komaj mogoče razmestiti vse razrede; še neprimerno že meče pa bo drugo leto, gda se letošnjim 307 dijakom pridruži še najmenje 100 novih. S popolnov gotovostjov lehko računamo, da bo štela naša sobočka gimnazija, gda se normalno razvije 450—500 dijakov. Vsem tem bo trbalo dati zadosta i primernoga prostora; ar tudi učni prostori tako vplivajo na učni uspeh. Misli pa trbe fudi na različne kabine (fizikalni, kemični itd.), knjižnice (dijaško i profesorsko), zbirke (pirodopisno, zemljepisno, zgodovinsko, risalno, telovadno itd.), profesorsko zbornico, stanovanje za ravnatelja i sluge itd. Vse to se mora zdaj skrivati po raznih učilnicah i indri, silno pa so potrebeni za vse to lastni i primerni prostori.

Da se vsemi tomi odpomore, obstojita dve možnosti: ali da se povečajo dozdašnji prostori, ali pa da se zgradi novo poslopje, ki bo zadostovalo gimnaziskim namenom. Sto pozna dozdašnje prostore, zna, da ne odgovarjajo gimnaziskim potrebam; njihova prezidava i dozi-

dava pa bi bila predvsem jako draga, na vse zadnje, še pa izda ne bi zadostovala vsem zahtevam. Dognati trbe, da je to poslopje popolnoma napačno obrnjeno. Glavna stran poslopja bi morala biti najmre obrnjena proti jugi, je pa ravno nasprotno. Brezvomno je teda, da bi bilo v vsakom pogledi najbole, da bi se za gimnazijo zgradilo novo poslopje, zadosta veliko i primerno urejeno. Zdašnje poslopje pa se naj izroči v porabo osnovne šole, šteri tudi nema še primernoga prostora.

Na merodajnih činiteljih pa je, da resno premislijo to dnes za M. Soboto najprikladnejše pitanje i da pravočasno včinjo vse potrebno. Obračamo se posebno na gospode prekmurske poslanke, da zastavijo vse sile, da pride že v prihodnji državni proračun postavka za sobočko gimnazisko poslopje; enako pa mora tudi uradna Murska Sobota zvršiti svojo veliko a častno nalogu. Vsi Prekmurci pa se moramo zavedati, da bo obstoj našega najvišjega učnega zavoda komaj popolnoma zasiguran, gda bomo meli za njega tudi svoje primerno poslopje.

NEDELA

XX. po risaj. Evang. sv. Jan. 4, 46-53. — Če ne vidite znamenj i čud, ne verjete.

Kelkokrat je morao nebeski Odrešitev v svojem zemelskem življenju i delavanji občutiti, kak malo je vere v tistih, šteri so za njim hodili i poslušali njegove nauke. Trdokorni narod ne šteo spoznati, koga ma med seov. V Kristuši ne šteo viditi Boga, druge bože peršone, Sina večnoga Oče. „Sin tesarov je“, so si maloverni šepetali. Kak teda ma takšo oblast, o kakšoj nam goveri.

Jezuš je ta mlačnost, trdokornost, malovornost bolela. Žalostio se je zavolo nje. Boži navuk je glas, — neso šteli vervati. „Znamenja ščemo videti“ — so njemi pravili.

Jezuš je maloverne Jude karao. V oči jim je vrgeo njivo trdoglavost, njivo malomarnost na proti njegovom zveličavnemu navuki. Oni so srečni, ki ne vidijo, pa itak verjejo, je večkrat pravo. I to je prava vera. Ka bi potrebujali znamenja, čude, če je sam Sin boži gučao, če je sam Bog naznanjal nebeske istine? Ali njegova reč ne vala več, kak vsa čudežna znamenja? A vse edno kelko je takših, ki še dnesden pravijo, da šejo viditi znamenja, ki zatrjavajo, da brez čud nemrejo vervati. Vsi tej so spodobni Židovom, štere je Jezuš grajao, i vala o njih Gospodova obsodilna reč: „Če ne vidite znamenj, ne verjete.“

Glas.
Slovenska Krajina.

Patron beltinske i törjanske fare, mil. g. Zichy August, grof, so 4. okt. vmrli v Beči. Mrtvo telo se je tudi blagoslovilo i 8. okt. v Beltince pripelalo, kde je bilo slovesno sprejeto. Okt. 9. v petek popoldne ob 3. so patrona pokopali v rodbinsko grobno v beltinskoj cerkvi. Pokojni je z bogatimi dari pomagao podignoti novo törjansko cerkev, on je tudi povekšao na lastne stroške beltinsko. Najpočiva v miru.

Ogenj je vničo 6. okt. v Renkovcih biši dve sirot Koren Jule i Koroša Jožefa. Te drugi ma petero drobne dece. Ogenj je nastao po nesreči po deci. Siromaške pogorelice priporaćamo smiljenim srcam.

Sklep misijona za dečke v Črensovcih se je vršo 4. okt. Te den so dečki ponovili skupno sv. obhajilo, prislopilo jih je samo iz fare do tristo. Spovedala sta je g. Raduha ravnatelj Martinišča iz M. Sobote i g. Jerič Ivan, kaplan iz Ljutomera. Oba sta mela tudi navuk; — pripravljalni navuk mladine za sv. obhajilo so pa opravili Klekl Jožef vp. pleb. — Popoldnevi se je mladina dala za spomin fotografirati i v šoli v Žižkih je poslušala predavanje o potrebi krščanske vzgoje iz vüst g. Jeriča i od življenja v Martinišči od g. Raduha. G. Klekl so v sklepnom govoru razložili, ka moremo včiniti, ka pride Martinišče pod streho. Med govoru i po njih so tamburaši igrali, pevski zbor orlovskega pa par lepih pesmi spopevao. — Mladina drugih far, nasleduj črensovsko!

Zadružna šola bo letos pali i to začne se 3 nov. trpela bo do vüzma. Do 20. oktobra naj se zglasijo moški, ali dečki, ki bi radi to šolo opravili, pri zadružnoj zvezi v Ljubljani. Celodnevna prehrana košta dnevno 14 Din 50 par. Stan jih 15 brezplačno debi, kak tudi vsi knige. Vstopnina košta 20 Din, šolnina je brezplačna.

Kalendarje Srca Ježušovoga so dogovorjeni. Cena 8 Din. Velikost okroglo 100 to je sto strani. — Naročite si je pri urednistvu Novin v Črensovcih. Ki majo Novine i Marijin List ali samo M. List plačani, dobijo ga brezplačno. Ki pa majo samo Novine plačane, dobijo ga za polovitno ceno to je za 4 Din. Plačajte zato hitro naročnino, ka mo vam mogli doposlati kalendar. — Vrednistvo.

Ka je notri v Kalendar? Jako lepe vsebine je letošnji kalendar. Vsaki mesec ma posebno stran z zapisnikom, z sunčnim izhodom i zahodom, ka že vnoga leta nesmo mogli meti. Je notri navuk od Srca Ježušovoga. — Je notri romanje v Rim, štero so popisali cankovski gospod kaplan. Naši prekmurski romarje so imenoma notri. — Narodna pripevedka od čarne kokoši i narodne pesmi, krasen roman: „Zidarska žlica ali križ“, pospôdarstvo, šale, španska legenda od Kasilde, Marijanski kongres, važnejši dogodki lanskoga i letošnjega leta itd. so tak lepo razvrščeni ka te ga komaj mogli z rok ddati, gda ga začnete čuti. — Tudi smo v tom spunili želo naših naročnikov, ka smo proščenja i senja pa tablo „kda nam skoti živina“, djali netri v kalendar i ne de to na tabli, kak je dozdaj bilo. Po želi vognih smo sprejeli tudi oglase. Bogata vsebina skoz i skoz, cena pa nizka. Zato naj ne sfali v niednoj hiži!

Naše delavstvo. Prle smo v „Novinaj“ že pričebili nekaj zanimivih številk iz dijaškega življenja na našoj sobočkoj gimnaziji. Dnes dodajamo k njim še nekaj novih, ne menje zanimivih številk. Ka se tiče veroizpovedi, vlada med sobočkim dijaštvom sledče razmerje: od 307 dijakov jih je 217 rimokatolikov ali 71 odstotkov, 76 ali 25 odstotkov je evangeličanov i 14 ali 4 odstotke je židov. Če primerjamo te številke z lanskoletnimi, vidimo, da je število ri-

mokatolikov letos spadnolo za štiri odstotke; medtem pa se je število evangeličanov povečalo za štiri odstotke. Odstotek židov pa je ostao neizpremenjen. Da je število katoličanskih dijakov tak spadnolo, je vzrok v tom, ar za nje ne prostora v Martinišči. Ravnatelj Martinišča je moralo s težkim srcem odkloniti nešteto prošenj pridnih dečkev, a žal siromaških staršev i to iz edinoga razloga, ar jim nemoglo dati strehe. Še vnogobole neugodno je razmerje za katoličane pri dijakinja. Od 59 dijakinja jih je samo 29 rimokatolikov, 22 je evangeličank i 8 židovk. Kaloličanskih dijakinja ne niti polovica vsega števila, medtem da je število evangeličank i židovk visoko nad normalnim razmerjem. Prekmurski katoličani dozdaj še nesmo nikaj včinoli za svojo vučeo se žensko mladino; tak nas tudi tu čaka nova maloga, štero bo trbalo kem prle rešiti. Pri toj priliki samo momoidoč omenim, bi bilo jako primerno i potrebno, da bi se uvedlo za dijakinje pouk o ženskih ročnih delaj. Silno razveseljivi so tudi podatki o narodnosti pripadnosti dijaštva. Zvün 9 Vogrov so vsi dijaki Slovenci. Zanimivo je, da so od teh devetih Vogrov samo v prvom razredi širje, ka svedoci, da so se tudi Vogri spoprijaznili z najvišjim slovenskim učnim zavodom v Prekmurji. Prekmurci smo na te svoj zavod iz vseh teh razlogov lehko ponosni, ve pa nam poleg vsega drugega vleva v naša srca vnogo, vnogo včanja, da tudi za nas nastanejo svetlejši dnevi.

Čednijo se gospodje pri „Düševnom listu“ i se člidijo, grajajo, protestirajo, ka evangeličanci nemrejo dobiti svojega veroučitela, kateheteta. To po vsoj krivici spravljajo v zvezo s slovenskim „klerikalizmom“ i pravijo, ka so toga krivi slovenski klerikale. G. mariborski veliki župan (šteri je odločen demokrat) je njim klerikalec, ar je zavrgel dve prošnji za katehetska mesta. — Gospodje mi vam povemo, kde isčite vzroke, ka ne dobijo evangeličanci svojega kateheteta. Sami v sebi! Evangeličanci, posebno tej pri „Düševnom listu“, so volili demokrate. „Düševni list“ je sam agitirao za demokrate i delao proti pravicam prekmurskih katoličanov i evangeličanov. V Sloveniji gospodarijo že pet let demokratje, šterih poslanec je važ dr. Pivko! Zakaj vam te ta vaša stranka ne da vašega kateheteta? Ne „klerikalizem“, ne slovenski „klerikalci“ vaši demokratje so vzrok, ka ste pri naših pravicah prikrščani. Prišlo bo spomčuvanje pomali na vse kraje.

Vkradno je Karol Kovač v Adrijančih z trgovine Karba 100 Dol., 4000 Din. cuker i leder. A kda je z plenom šteo oditi, ga je zgrabožandar, koga je poslao k trgovini 12 letni dečko ostvarjača Svetca, ki je vido Kovača plezti na Kovačovo hišo. Sumi se, da je vultiljui v Adrijančih tudi te tat odneso iz šolske sobe 1700 Din.

✓ Državna mešanska šola v Dolnjem Lendavi. Ministerstvo prosvete je dovolilo otvoritev prvoga razreda mešanske šole v Dolnjem Lendavi. Drugi razredi do se odpirali vsakšte leto po vrsti samo te, či de zadosta učencov. V nedelo, dne 19. t. m. se vrši vpisovanje, od 8—12. vüre. V pondeljek 20. t. m. pa se začne reden pouk ob 8. vüri.

Novi svet.

Spisao: I. Sziklai.

Iz vogrščine prestavo Fr. Kolenc.

— Kakši je?

— Še mlad. Debeli, črno brado ma.

— O moj Bog! To ne Elemér; — je zd. hnola deklica s trepetajočimi vüstnicami.

Moralu se je zgrabit za dverni štok, da njo kolena ne bi odpovedala.

— O ne — je odgovorila vratarica. — Na njega se še spominjam. Te je čisto inačiši. I močneši i starejši.

— Potom bo gospod Farkaš. On je bio. Ginjeno, skoro bojazliv je gledao v deklične mile oči. Videlo se je na njem, da tudi njegovo srce teži nekaj, ka bi raj zamučao.

— Žive? — je taki pitala Trezika, gda se je Farkaš predstavo.

— Draga gospodična...

— Ne žive, kaj ne? Povejte mi odkrito! Ne mučite me dale. Pripravlena sem.

Farkaš se je le s težavov odločo, da bi govorio, med tem pa ne odmekno pogleda z dekličnoga lepoga bledoga obraza.

— Na vse strani sem pozvedavao, od vse krajov proso poročila — je pravo z obotavanjom tih Farkaš. — Poročila na žalost neso zadovoliva.

— V telkom časi...

Za malo časa se je dekličin glas stavo. Ednok je mogla izstisnoti iz mrzlično trepetajočih prs, ka je stela povedati.

... Med telkim časom se more zvedeti kaj gótovoga ... V zdašnjoj dobi ... Telegraf ... Telefon.

— Gotovo; — je odgovoro temnō Farkaš. Deklica je vznemirjeno gledala na njega.

— Edno je gotovo; — je ponovo fabrikant. — Ne najdejo ga.

Deklica je na stolec spadnola.

Farkaš je priskočo, Trezika ga je odvrnola od sebe pomoč.

— Ne bojte se za mene, gospod ... Ne omedlem. Več niti ne jočem ... Nemrem ... Pripravila sem se na to. Pripravila. Strašno. Strašno je tak vtrjuvati dūšo. Niti ne vem ... ne vem, gda sem dobila telko moči. Ne jočem. Znala sem, da je zgublen ...

Z bliskovitov naglicov pa je privrelo iz nje dūšeče jokanje.

— Brat, zakaj si edše od mene? Brat! Tudi ti si me zapušto!

Prednica je vstopila. Naslonila se je milo na ramo jokajoče deklice.

— Sirmaško dete! Hodi v kapelo. Tam smo vse. Molimo.

Farkaš je poklekno pred Kristušovo podobo v govorišči i je tiho mrmrao Oja naš.

Trezika se je iztrgala iz prednčine roke, skočila je h klečečemi Farkaši, pograbila njemi je roko i jo klušnola.

— Hvala, ka ste za mene ... ka ste za njega včinoli. Hvala.

Fabrikant je nazaj cükno roko.

— Gospodična ... Za božo volo ...

— Hodivi, hodivi; — je nadalüvala z jonom Trezika, obrnjena k prednici. — Pelajte

Država.

Radič proti delavcom. V svojih novinaj v „Domu“ piše Radič svoj razgovor z ravnateljom ednarodnoga biroja dela, Thomasom i pravi: „Socijalni značaj sporozuma med Hrvati i Srbi se ti e delavstva a ni njegova, ni radikalna stranka ne potrebujeta delavskih glasov.“ S tem je tudi povedano, da tevi dve stranki delavsko siromaštvo i trpljenje ne briga popunoma nikaj.

Radič proti vsem zaveznikom. Znan je, kak je Radič prle bio kmet i ki je stopo v tretjo internacionalo, zdržujo se z boljševiki, sinajo „gospodske“ i kralevske vlade i je preklinjajo vse, ka je bilo proti kmeti. Zdaj pa kda je na vlasti pa se je spozab z kmeta. Ne pozna več kmeta, ne delavca, ne pozna prvejših zaveznikov, nego se kak najbole počuti med „gospodskimi kaputaši“, kama spada sam. Pred ednim letom je meo Štipica shod v Vrpolji, sem je pozvao voditele romunskih kmetov dr. Lupu i na tom shodi je gučao o kmetskem stani, v potrebi zdržitve vseh kmetov sveta, tudi je grajajo Pašiča i romunskega Bratiano i gučao proti kralom i je prisegao na zvestobo do kmeta. Bivši njegov tovariš Lupa se izda bori proti vlasti za pravico romunskih kmetov, šteri strahovito trpijo pod vladov gospodov, a Radič pa je postao veren zaveznik protikmetske romunske vlade.

Kak se je šteo prikupiti. G. minister Pavle Radič je bio na slavnostih v Črnoj Gori. Da bi se prikupo ČrnoGOROM, si je djan na glavo črnoGORSKO narodno kapo. To so ČrnoGORCI zapazali pa so pravili: „E e, ne je glavno kapa, nego, ka je pod kapov.“

Naše delavstvo. V začetki septembra so se vršili v Maribori delavski dnevi, na šterih so bile sprejete sledeče resolucije: 1. Delavski stan si mora sam ustvariti delavsko stanovska kulturo. 2. Če ravno naj bo delavska stanovska kultura skupna vsemi delavstvi, itak pa bodo v posameznih strokaj razlike. 3. Delavska stanovska kultura se kaže v stanovskoj zavesti, vzgoji i šoli, v posebnom stanovskem verskem življenji, stanovskom vsmilenjem delovanju, v stanovskih oblekaj i šegaj. 4. Delavska stanovska kultura tvori s kulturov drugih stanov občestno, lüdsko kulturo.

Potuvanje kralevskoga para po južnih krajaj naše države se je končalo i se je kral vrnlo v Belgrad prle, kak se je to pričakovalo. Zavolo tega nenadnoga vračanja vladara se delajo razni pomisli na politični položaj. V vlasti RR. je nastalo velko nesporazumlenje. Tak radičalni, kak radičovi poslanci so nezadovoljni z nešternimi ministri. Pričakuje se zato, da stojimo pred naglimi i važnimi dogodki v politiki po dugih počitnicaj. Vsi pričakujejo, da bo prišlo skoro najmenje do sprememb v vlasti; nešterni ministri do morali odstopiti. Posebno se to drži za radičove ministre.

Kakši je sporazum med R i R? Ednok so novine prinesle nešterne točke sporazuma med RR. I te so: Radičova stranka popunoma prepusti ureditev države radikalom. Ona se bo držala stroge izvedbe centralistične vidovdanske ustave. Radikali pa prepustijo radičovcom njihov gospodarski program i redukcijo uradništva. K temi je Pašič priponmo sa-

me pred oltar! Pelajte!

Ednok že še pogledala na vstajajočega Farkaša.

— Še ednok hvala ... Z Bogom!

— Dobri Bog vas naj tolazi! — je pravljeno Farkaš Bálint. Sirmaška dobra gospodinka.

— Ne gospodična. Sirmaška sirota. Trezika. Samo Trezika.

— Draga Trezika teda! Ne pozabite, da je vaš brat še v mojoj službi. Moj vojak je bio. Jaz ne pozabim. Vse drugo vredim z dragov prednicov. Skrbo bom za vas.

Trezika kak da niti čula ne bi. Medlovno jokajoč je zapušila s sestrov govorilnico i šla v kapelo, gde so že vse gojenke na kolena prosile smiljenje, tolazbo dusi sirmaške prijateljice, sestrice.

12. Na stubaj oltara.

Fabrikant je za pol vüre, gda so se popoldenske molitve končale, pohodo prednico. Izjavo je, da ar je Trezika z bratom vse, zadnjo oporo zgubila, je v spomin vrloga zgubljenega dečka pripravlen za njo skrbeti. Ka bo teda deklica potreblivala, samo naj prosi od n'ega; včasi joj pošle. I če za edno leto konča, samo se naj obrne na njega, spravi joj jako dobro mesto. Ma tak'e poznanstvo, da njoj lehko pripomore do najboljšega mesta. Ne v kakšo zavrnjeno ves nego v vekši varš.

— Ne bom izhsnivala vaše naklonjenosti; — je odgovorila deklica s tmičnim obrazom.

Rednica je slutila, na kaj cilja.

(Dale)

mo tolko, da vlada RR. ma popolnoma isto poti program kak bivša PP. vlada, samo ka je ta močnejša i ga leži izvede.

"Seljaške Novine" zaplenjene. Glasilo hrvatske lüdske stranke "Seljaške Novine" je državno pravdništvo zaplenilo i to zavolo članka: "Vse nam jemeljo i vlečejo v Belgrad," ar zbujajo s tem plemensko mržnjo. — Človek bi mislo, ka zdaj nega več plemenske mržnje i ka novine radičovci nikdar noko plenili, a vidimo iz zaplenitve Seljaških Novin, ka tudi po "sporazumi" postoj "plemenska mržnja" v glavaj tistih, ki se bojijo lüdske stranke.

Slovesnosti v Črnoj Gori. Tü so se vršile koncem septembra velke slovesnosti na spomin velkoga vladara Petra Petrovič Njegoša, ki je prvi zasleduval v Črnoj Gori kulturne poti i povzdigno bratski narod črnogorski. Na vrhi Lovčena so zozidali cerkev, v šteroj se je vršila cerkvena slovesnost. Kral sam je neseo drevo, v šterom so ostanki velkoga pokojnika do samostana, kde je o Njegošovih delih gučao püšpek. Na vrh Lovčena so šli eden falat vsi peški a ostalo pot so nadravili s kolami. Slovesnostim sta prisostvovala kral i skoro vsi ministri.

Vlak njemi odrezao roke i noge. Bivši grüntovničar v Djakovom Stojan Nikšić, a zdaj uradnik zavarovalne družbe "Croatia" se je pelao z vlakom iz Vrpolja v Vinkovce i gda je vlak stao, se je napoto Nikšić proti postaji, ali v tem hip je na njega naletela edna peč (lokometova) i njemi odrezala obe nogi i edno roko. Nesrečnik je dve vüri po tom vמו v vinkovskem špitalu.

Zidanje v Zagrebi. Kak poročajo "Novosti", je letos v Zagrebi zgrajenih 429 hiš. Med temi je 290 novo zidanih. Varaška občina sama je dala zgraditi 58 stanovanj z dvema sobama i kühnjov ino 40 stanovanj z ednov sobov i kletjov. Po poročili "Novosti" se je lansko leto dosta več zidalo.

Azil (zavetišče) za slepe deklice v Sremi na imanju "Moja Volja" poleg Indije je začno s sprejemanjem slepih deklic iz cele države brez pogleda na vero i narodnost. Pogodi za sprejem v azil so: da je slika deklica stara 16—40 let, da je duševno i telovno zdrava (zvün slepote), da je dobrega oponašanja i to kakšega gospodarskega i roditevskoga stanja je. Vse trbe dokazati s pravilnimi potrdili pristojnih oblasti. Šteri slepa deklica izpuni vse te predpisane pogoje, se more taki sprejeti v azil.

Radičovi govorji. Svetovno znani so že Radičovi govorji, ar se razlikujejo eden od drugoga i si eden drugomi nasprotujejo. Radič strašno rad guži i davle izjave, šteri so že skedile njenim zaveznikom. Tak je morala spadnoti tudi Davidovič vlađa. Radič je tudi v Ženevi na sejaj društva narodov meo govor, v šterom od Törkov pregačanjim Armentom ne prišo na pomoč, a od naše Makedonije pa tak govor, da so njemi grozno zamerili radiči, posebno oni iz Makedonije i se guži, da bo govor Radičev močno vplivalo na nadaljno razmerje med radiči i Radičovci.

Svet.

III. poljski katoličanski kongres. V septembri se je vršo v Mlevi na Poljskem katoličanski kongres. Knez prelat Pieski je pozvao navzoče na delo za razširjenje misijonov. Pravo je, da Francusko prednjači v misijoni vsem evropskim državam, a Poljska je na 17 mestih, zato se mora misijonsko delo bole genoti. — Grof Lobanjski pa je zahteval spremembu ustave, ar ta ne temelji na božoj istini. Gospa Wasilewska pa je opominjala naj vsakša katoličanska mati i žena deluje za vresničenje kat. jakosti v javnom i zasebnem življenji. Posebno pa se je povdarjalo na kongresi, da je potrebno podpirati dober stamp.

Pes Muro — filmski igralec. Policajski pes Muro, šteroga roditi so se proslavili v svetovnoj vojski na fronti, je kak se vidi herbao njivo inteligenco. Nekak, ki se je začudo njevom talenti, je odločo, da Muro mora biti filmski igralec i tak je zapušto policajsko službo i se posveto filmi. Muro je dobro pogodbo na pol tri leta i njegov vučitev dobi za to vreme od filmske fabrike 50 jezer dolarov. Muro je že začno filmovati i so njemi že vnogi ljudje nevoščeni, šteri nemro priti do toga, da bi tak slavno začeli filmsko karijero (službo).

Pesja vernost prek goba. Iz varata Worthys poročajo genilovo zgodbo o ednom starom čarnom psovi. Z nikšim prigovaranjom ne mogoče spraviti psa od groba. K grobi je pes prišeo pred 6 leti v sprevodi svojega mrtvoga gospodara. Legeo si je na grob i skoz cele dneve i noči žalostno cvilo. Nišče ga ne gnao s sev i tak je že šest let na groblu po dnevi i noči, v vročini i dežji i samo telko ide na stran, da poje tisto, ka njemi dobrli ljudje püščajo na poti. Zaman so probali, da bi psa bar po zimi spravili v mrtvečnico. Vsemi se protivi i če ga šte zgrabiti, njemi pokaže zobe.

Živ se dao pokopati. Sod v Barabanki v Indiji je sodo drva mlada Indijanca, šteriva sta bila obtoženiva zavolo nehotnoga vrnora. Teva mladenca sta bila vučenca ednoga püščavnika po imenu Durka Purija, šteri se je dao v svojoj verskoj gorečnosti živ zakopati. Naročo je vučencoma, da to včin ta Pobožniva prijatelja sta taki skopala jamo i pobožno položila v njo svojega vučitelja i zkrila njegovo telo z zemlov. Celih par minut sta poslušala, kak zakopani vučitev popeva cerkvene pesmi, potom pa je zavladala tihota. Kak predpisljivo obredi, sta vučenca zdaj edkopala jamo i dognača, da je püščavnik vnoř. Nekak pa je pokorniva vučenca prijavio policiji, šteri jiva je vlovlja i predala sodi z obtožbo zavolo udeležbe pri samomori. Pred sodom sta se oba branila s svetimi zakoni, z zatrjuvanjem, da njun vučitev ne včino nikaj hūdoga s svojov dragovolnov smrtjov, ar je poslušao na nebeski poziv, šteromi sta se tudi njeva odzvala, gda sta ga pokopala. Sodniki so sprejeli to pojasio i so jiva rešili obtožbe.

Nekaj posebnoga. O glasovitom Angleškom gledališkem igralci Keana se pripovedava, da je svoje jelo priredo po vlogi, šteri je meo igrati. Če je morao igrati tirana (krvoljčenja), je jo svinjetino, če je med igrati razbojnika, je jo pečeno krv, če pa je igrao zalübenoga mladenea, si je dao pripraviti — teletino.

Officeri rdeče vojske. Toga leta je iz sovjetskih oficirskih šol izšlo 6000 officerov, šteri so uvrščeni v rdečo vojsko. Od teh pripada 47 odstotkov komunističnoj stranki, 29 odstotkov mladeničkim organizacijam komunistične stranke, 24 odstotkov pa jih je zvün strank. Gledoč na stan starišov jih je 38 odstotkov deca delavcov, 53 odstotki deca kmetov, ostalih 9 odstotkov pa deca sovjetskih uradnikov.

Srečna roka kapucina. Kapucin Innozenzij iz Piovore, šteri je že v Italiji i v Liburiji odkrio vrogobrojne vretine petrola, je zdaj odkrio v dolini Curone v Piemonti zlato. Prva pranja so dala 4 grame ziata i 66 gramov srebra za edno tono.

Kelkō ljude je na sveti. Po statistiki, šteri je obelodano urad mednarodnoga statističnega zavoda v Hagi, se število prebivalstva na sveti vnoži. L. 1910. je bilo na sveti 1600 miljonov, l. 1924 pa 1894 miljone. Najbole se vnožijo ljude v Ameriki, potom v Ažiji, Oceaniji (Australiji), Afriki i nazadnje Evropi.

Domača politika.

Nekaj točk iz govora dr. Koroča. V Ljubljani se je pretekli mesec vršio protestni shod bele Ljubljane proti strašnim dačam, proti nevedokosti davčnih bremen i proti neusmiljenosti izterjavanih dač v Sloveniji. Na tem shodi je meo dr. Korošec pomemben govor, iz šteroga podamo nekaj točk. — Od sporazuma med radiči i radičovci je pravo dr. Korošec. "Radičov sporazum" je samo spadaj na kolena, šteri je ne rešila državnoga pitanja. SLS. takšega sporazuma nešče i nemre napraviti, ar še biti poštena, verna svojemu programu i svojemu lüdstvu. Sto še meti SLS. mora upoštevati njemi program. SLS. ne bo se na kolena vrgla. Miseo istinskega, bratskoga sporazuma je ne zaspala i kda bo se sklepao pravi sporazum, bo SLS. prva, ki bo ga podpirala". Od Radičove vlde je etak pravo: "Doba Radičove vlade je doba kmetiških pregačanj". Nikdar je eščo eksekutor tak pogosto ne klunkao na kmečka dveri, kak v dnevaj Radičvoga vladanja, nikdar se je ne telko eksekviralo zavolo neplačanih dač i se eksekucija ne izvršila tak strašno kruto, kak zdaj, kda so ministri Radičovi lüdje. Kmet, ne da ne bi šteo plačati dač, nego nemre je plačati, ar gospodarsko stoji preveč slabo." "Krivice" — pravi nadale dr. Korošec, "šteri je prizadala slovenski lüdstvi prvejša Pačič-Pribičevičova vlada, so ne popravlene, nego nam denešnja vlada Slovencem dela, ešče nekje krivice, ravno z pogledom ne načne kulturno i gospodarsko življenje. Vlada RR. nadaljuje v Sloveniji na tihoma kulturni boj, šteroga je začno uvajati v Sloveniji Pribičevič. Vlada je zičnola s pregačanjem katoličanstva. Iz naših šol se odpravila katekizmuš, kde se ešče vči tam vlada še dati v roke včenje mesto dühovnika svetskim lüden vlada RR. nam zapira samostanske šole, ar so te katoličanske. Tak se kali v našoj državi verski mir i kali ga vlada s kulturnim bojem. Pravica do dece majo stariši, ar je deca staršov i ne države. Če katoličanski stariši zahtevajo tomi primerno vzgojo, je to njihova pravica, šteri vlada ne da i je tak žali. Katoličanski starišje bodo uporabili vsa zakonita srestva, da verenavuk ostane v slovenskoj šoli. Denešnji prosvetni minister je čisto potrebo, da vdari tudi po najzaslужnejšem slovenskom moži, po ljubljanskem knezoškofu dr. Jegliči, ar on brani najodločnejše pravice slovenskoga katoličanskoga lüdstva i njemi je

pri zadnjem sestansi pravo efe reči: "Vi ste črna pika na beloj jugoslovanskoj kaiti." Gospod škef, kak idealen delavec bo mirno šo prek to žalitve, a mi opominamo gg. ministre, ka nodo tak grobo žalili naših püšpekov." Govor dr. Koroča je poslusalna več jezer glava vnožina ljubljanskih meščanov, steri so se povsem strinjali z njegovimi izvajanjimi.

Novo zasedanje parlamenta se odpre po zakoni 20. okt. na štero odpotujejo vsi poslanci.

Iz govora Lj. Davidoviča. Predsednik stranke, g. Lj. Davidovič je držao v Skoplji političen shod. Med drugim je pravo: "Vodi se tudi nekša kmetska politika i na splošno iznenadnje se vodi na te način, da je carina na plüge i polodelske mašine povisana na 42 dinarov, znižana pa je na svilo i luksusne predmete, brez šterih naš narod lehko žive." — Ne smemo se čuditi. Što je obečavo republiko brez vojaščine i dač, tisti sme tudi privoščiti, da vodi takšo "kmetsko" politiko.

Politično gibanje v Sloveniji. Kak se je vršilo zborovanje zavupnikov SLS. v našoj Soboti, tak se vršijo po celoj Sloveniji zavupniški sestanki, kde razlagajo naši poslanci denešnji politični ino gospodarski položaj naše države. Med vsemi temi sestanki pa je najvažnejši sestanek zavupnikov v Maribori, na šterom so se zbrali zavupniki Štajarske, Prekmurja i Koroške, do 800 po števili, da čujejo glas v našoj politiki od voditelja SLS. dr. Koroča. Drugi shod dr. Koroča je bio v Šmarjeti na Dravskem poli. Na obeh shodih je voditev SLS v dugih govorah obrazložo politični položaj i posebno položaj Slovenije kak tudi stolične naše stranke v gnešnjem položaju. Govor dr. Koroča so zbrali v celom političnem svetu velko pozornost, vsi listi prinašajo posamezne oddelke tej govorov i naglašajo, da je to predznamenje novih političnih dogodkov v našoj znotrašnjoj politiki.

Zvünešnja politika.

Konferenca v Locarnoi. Poleg Garda jezere, na švicarsko talijansko meji so se prve dni oktobra zbrali vodilni politiki vseh vekših držav i držajo seje, kak bi znali svoje države obvarvati od boja. Da bi meje držav bile varne, ne pa nevarne, od toga se guči tū. Zato se zove konferenca (gyülés) varnostna konferenca. — Malo je pa vüpjanja, da se kaj dosegne, ar Kristušovga ducha ne tū. Velka države se najmre na škodo malih šeje zavarvati.

Rusija. Zvünešnji minister Čičerin je pretekle dneve bio v poljskem glavnem mesti v Varavi, kde so se vršile konference z poljskimi politiki o zblizanji med Rusijov i Poljskov. Šterivi sta si bili skoro dozdaj sovražnici. Češke novine pozdravljajo te obisk Čičerina i vidijo v tom začetek nove vseslovenske svetovne politike.

Albanija. Vlada je odstopila. Ahmed beg Zog je sestavo že novo vlado. Te dogodek spravljajo v zvezo s tem, ka se Albanija še pridružiti našoj državi.

Anglija-Törska. Med tema državama je prišlo do velkoga nasprštva zavolo pokrajine Mosul. Pokrajina je po prebivalstvi törska, a Angleži majo od nje zavolo petrolejskih vretin velke gospodarske haske. Pitanje Mosula je prišlo pred društvo narodov. Tü se je pa ne moglo poravnati i zdaj je razmerje skrajno napeto i je mogoče, da pride do oboroženoga spopada med Törki i Anglijov.

Pošta.

— K. Škerget. Maribor. Pošljite! — Titan Franc. Krog. Dajte nam odgovor, ste li dobili že plačanih tistih 5000 Din. ali pa ne. Obračun damo tiskat ali litografirat, gda de vse prekdano i sklenjeno. Obrnite se na gospodare i napravite račun z njimi. — **Martin Frank.**

Chicago. Neste nam nepoznani, ar se spominamo ešče na Vas, kda ste pôd našov rokov v šolo hodili. Ne nam je pa znan, Vam je li dala ta roka kakšo breskev, ali packo ali pa ne. Za srčne pozdrave najlepša hvala. Tüdi mi, vso (sobje uredništva, Vas toplo pozdravljamo s tov srčnov želov, da bi vsi naši Amerikanci tak goreči bili za katoličanskó i slovensko stvar, kak ste Vi. Bog Vas živi! — **Tomec Marija. Markovci.** Dubli 50 Din. — Na kaj naj obrnemo više poslanih 20 Din? — **Hakl Janoš. Bodonci.** 40 Din sprejeli. Telko znaša naročnina letošnja za Novine i Marijin List. Tak je vse v redi. — **Lenaršič Ana. G. Slaveči.** Peneze v rôke dobili, plačano je vse za letos. Hvala lepa! Lepo je od Tebe, da si za siroto plačala. Pri novoj naročnini nas opðmeni i za to siroto plačamo iz podpore, ki smo jo dobili. — **Štefan Trstenjak. Podunavlje.** 13. Aug. smo sprejeli 80 Bin. Hvala lepa!

Gospodarstvo.

Znižanje obrestne mere. Banke, štere so sindicirane (zdržene) v društvu denarnih zavodov Slovenije i vekši denarni zavodi so sklenili v sporazumi z hrvatskimi denarnimi zavodi, ka se določi s 1. oktobrom za vezane vloge največja obrestna mera 7%, za nevezane pa 5%. — Tak je tudi sklenila znižati obrestno mero za vse naložbe na 7%. Zadržušna zveza v Ljubljani i to od 1. novembra naprej. (Ki na posodo vzeme pri bankaj, pa zato velke interese plača.)

Vrednostni papiri, šteri so bili vloženi pri austrijski poštni hranilnici v Beči se vrnejo. Poštna hranilnica v Sarajevi je sprejela od poštne hranilnice v Beči vse vrednostne papire, štere so meli naši državlani vložene i za štere so pooblastili poštno hranilnico v Sarajevi, da je zdigne. Poštna hranilnica v Sarajevi opomina vse, ki se jih to tiče, da bo jim vrednostne papire poslala po pošti. Lastniki bodo morali vrniti stroške. Vsa vojna posojila ostanejo do nadaljnje odbredbe lastnika pri poštnej hranilnici v Sarajevi, dokeč ministrstvo financ v Belgradu ne resi tega pitanja. Če šteri lastnik želi, da se njemi izročijo ta posojila, se naj obrne na poštno hranilnico v Sarajevi. Negajirane predbojske kronske rente so dostavljene generalnoj direkciji dugov v Belgradu i, kda bodo zamenjene za naše obveznice, se izročijo lastnikom. Za zdaj izročila gen. direkcija dugov samo gažirane rente, razne železniške obveznosti, austrijske zadolžnice i delnice raznih društev.

Dugi evropskih držav Ameriki:

Jugoslavija	51.104.585	dolarov
Austrija	24.004.708	"
Belgia	377.223.745	"
Čehoslovaška	91.879.671	"
Estonska	13.999.145	"
Finska	8.281.926	"
Francoska	3.340.746.215	"
Angleška	4.135.818.358	"
Grčka	15.000.000	"
Madžarska	1.685.835	"
Italija	1.648.034.050	"
Litavska	4.981.628	"
Poljska	135.662.868	"
Romunija	36.129.484	"
Rusija	192.601.297	"

Kovani drobiž. V prometu je drobiž po 2 Din. V kratkom dobimo ešte drobiž po 1. Din. i po 0.50 Din. Novi penez je zmes 30% čistoga nikla i 70% čistoga bakra. Vsakši je dužen sprejeti drobiža po 50 do 100 Din po 1. Din do 200 Din i po 2 Din do 500 Din.

Sreča Vas išče!
Kupujte srečke (loze) efektna loterija NARODNO KULTURNOGA DRUŠTVA pri MALOJ NEDELI.
Dobitkov je 300 v vrednosti 15.550 Din. Srečka košta 5 Din. Vlečenje bo novembra 15. I. 1925. Kupujte i naročajte srečke pri Narodno kulturnom društvu Mala Nedela.

NE POZABITE!

Sühe gobe odete vsigdar po najvišoj dnevnoj ceni samo v trgovini Franc Senčar, Mala Nedela, Lotmerk. Zapomnite si dobro! i se osvedočite.

POSESTVO, iz 5-6 oralov zemljišča, sadovnjaka, žume, travnika, njive, dveh stanovanjskih gospodarskih poslopjih i 600 litrov vina oda Jožef Petek, Bučkovci 60 p. Mala Nedelja. Ide se z Križovec v Berkovce i z Berkovec pelje peška pot proti Mihaličovom mlini, od mlina na kraju loga je ta hiša Petekova, ki se glasi.

V SATAHOVCIH JE K ODAJI HIŠA šteri zdaj služi za obč. solo, iz dveh hiš, künje, špajza, pivnice, stale, ut i z 3 livov z ogradom vred na 1 plügi i ftali stoji. Pripravno za trgovino, oštarijo, ali kmetijo. Iz proste roke vsaki oda VOGLER JOŽEF Murski Črnci.

NA DOLNJIH SLAVEČIH hšt. 154. je na prodaj 1 hiša z gospodarskim poslopjem, sadnim vrhom i 2½ oralom zemljišča. Leži pri glavni cesti i je prikladno za obrtnike. Več se izve pri MAITZ EDMUND, krojač v Kramarovcih.

Slovenska Banka d. d.

podružnica DOLNJA LENDAVA
plača najbolje dolarje
in zlate peneze.

Ovlaščena banka za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja in prevzema bančne garancije.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“ pri ERDŐŠI BARNABAŠ, trgovci z papirom i igračami v Murskoj Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.

Izvozna klavnica
JOŽEFA BENKO
Mur. Sobota v Križevcih
Prekmurje.

Samo s SALONITOM pokrivajte hiše, ker je salonit sedaj najboljše pokrivalo! Je lahek, trpežen, kljubuje z vsakim vendarom, negorljiv, nikoli ni potreben, poprave in je vsled tega tudi najcenejši. Večletno jamčenje! Skladišče: ČEH & GASPAR, mešana trgovina in s stavbenom materialom Murska Sobota. Ravnotam se dobivajo tudi potrebna pojasnila.

Veleprvažarna kave

MEZNARIČ RADO

MARIBOR, — GLAVNI TRG 21.

Trgovci zahtevajte vzorce in cenike.

Obrtna Banka d. d. v Ljutomeru.

Telef. ERNEST BALKANI Dom. Lendava.

Ce se ščeš za zimo dobro gorobleči za male peneze, te moreš iti v Mursko Soboto k Aleksandri Horvat krojaci trgovci z gotovimi oblekami poleg Dobrja.

Tam najdeš velko zalogo zimskih kaputov, bričes hlač i druge vsake vrste gotovoga blaga za moške i dečke. Tam se delajo vsake vrste obleke na mero; — najdeš lastno izdelane kape po najnižišoj ceni! Ce ne verješ, pridi i pogledni pa se te zagvūšaš.

EGY JOBB HÁZBÓL VALÓ FIU

TANONCNAK

FELVÉTETIK 32.

WORTMAN BENŐ üzletébe
D. LENDAVÁN

Samostalno prekmursko katoličansko podporno društvo sv. Križ Chicago III:

je najbožje društvo za prekmurske Slovence v Chicagi. Kotrije društva postanejo lehko kat. Slovenci, moski od 16. do 50. leta, ženske od 16. do 45. leta starosti. Kotrije plačajo ednok pristopnino 1 Dol. i mesečno 1 Dol. i zato dobi vsakša betežna kotriga prvij 6 mesecov 1 Dol. podpore za vsaki den, nadaljnje 3 meseci pa 50 centov na den. Ce je kotriga esče duže betežna, zvoli se njoj podpora na mesecno seji. Za smrtnino plača društvo zdaj 350 Dol., kda bo pa več kak 200 kotrig, pa 500 Dolarov. Gotovščine ma društvo 5000 Dol. kotrig 170. Želimo, ka bi bilo skoro 200 kotrig. Društvo skrbi za lepi sprevod i cerkveni pokop i bo pomagalo pri deli za prekmursko slovensko faro v Chicagi i priporoča vsem kotrigam, da si naročijo prekmursko glasilo „Novine“ v šterij objavlja društvo svoje oglase. Novine se naročijo pri Klekl Jožefi, vp. pleb. v Črensovcih, Prekmurje, Jugoslavija i se dobijo tudi pri društvi. Društvene seje se vršijo vsako dñgo nedelo v mesecu ob 3. vörni na numeri 1804. So Racine Avenue, Chicago Ill. Opominamo vse prekmurske Slovence, ki so esče nej ali so že v kakšem društvi, naj pristopajo k temi lepomi društvom, štero pomaga kotrigam v potrebarj.

Odbor za letò 1925:

Predsednik Martin Kelenc, podpredsednik Mihal Grškovič, tajnik Štefan Hozjan, podtajnik Martin Horvat, blagajnik Štefan Jakšič, pazični betežnih Mihal Gjorek, nadzorni predsednik Štefan Gura, računo-voditel Štefan Ritlop i Naci Markoja, pazični društva Anton Markoja, vratar Jožef Trajbar.

Pristopite

k novoustanovljeni „MLINSKOJ ZADRUGI“ na Razkriži.

Priglasite se lehko vsakši den.

Delež je 1000 dinarov, šteri se lahko plačuje tudi na rate.

„MLINKA ZADRUGA“
(bivši Kumaričov mlín) Razkriž.

Ovlaščeni zavod za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja, daje kredite po najugodnejših pogojih ter izvršuje vse bančne posle najkulantnejše.